

“Klimatneitralitāte ir izvēle, kas ietekmēs visas ekonomikas nozares”

Intervija ar Kjaru Gallani, Padujas (Itālija) mēra vietnieci. Paduja ieguva Pilsētu mēru pakta balvu “Pilsēta uzmanības centrā” (“City in the Spotlight”).

[Eiropas Pilsētu mēru pakta birojs:] Jūsu pilsēta ir likusi lielu uzsvāru uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, un daži pat dēvē Paduju par “Noturības laboratoriju”. Kāds bija pirmais solis, ko pašvaldība spēra šajā virzienā, un kāpēc?

Padujas pašvaldība jau daudzus gadus iekļauj klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām savā politikas programmā. Tas aizsākās pirms divām desmitgadēm 1999. gadā, kad tika apstiprināts pirmais Pašvaldības enerģētikas plāns, un sasniedza savu kulmināciju 2021. gadā, kad tika apstiprināts SECAP.

Kopš pievienošanās Pilsētu mēru pakta iniciatīvai 2010. gadā administrācija ir izmantojusi to kā iespēju iepazīstināt ar savām darbībām, apmainīties ar labo praksi un vienoties par jauniem uzdevumiem ar līdzīgi domājošām pilsētām visā Eiropā. 2016. gadā tika sperts nākamais solis, sadarbībā ar Venēcijas Universitāti paplašinot “Noturīgās Padujas” pamatnostādnes, lai vēl lielākā mērā balstītos uz adaptācijas plānu.

2017. gadā tika uzsākts ES finansētais projekts “LIFE Veneto ADAPT”, lai izstrādātu metodoloģiju un praktiskos instrumentus, kas mudina pilsētas pielāgoties klimata pārmaiņām un optimizēt un uzlabot vietējo iestāžu spēju reaģēt uz ekstremāliem laikapstākļiem.

Mūsu SECAP plāna dažādos posmos — no pašreizējā stāvokļa analīzes līdz pasākumu apzināšanai un institucionālo partneru un ieinteresēto pušu kopīgai sadarbībai vietējā Rīcības plāna 21. gadsimtam (Agenda 21) procesā — bija iesaistīti daudzi dalībnieki gan no valsts, gan privātā sektora.

Kādi ir galvenie šķēršļi jūsu vietējiem centieniem klimata un enerģētikas jomā?

Paduja vairākkārt un pēdējo gadu laikā daudz biežāk ir piedzīvojuši ekstremālas klimatiskas parādības, piemēram, vētras un karstuma viļņus, kas ir radījušas būtisku kaitējumu iedzīvotājiem, rūpniecībai, valsts infrastruktūrai, kā arī pilsētas kokaugu mantojumam. Administrācija atzina klimata pārmaiņu ietekmi un meklēja veidus, kā šo apdraudējumu pārvērst par iespēju, pēdējo gadu laikā stiprinot savu spēju mazināt un novērst ekstremālu laikapstākļu ietekmi un mazinot šīs teritorijas neaizsargātību pret tām.

Viens no galvenajiem šķēršļiem vietējo klimata un enerģētikas saistību īstenošanā bija pieejamo prasmju sadrumstalotība dažādos pašvaldības departamentos: daudzi no tiem strādā pie mazināšanas un adaptācijas, taču tiem trūkst kopēju mērķu un īstas sadarbības, kad jāizstrādā jauni projekti un jāformulē pilsētas nākotne. Tādēļ SECAP tika iekļauta īpaša darbība izveidot starpnozaru darba grupu un biroju, kuru starpdisciplinārā tēma ir pielāgošanās klimata pārmaiņām, pasākumu īstenošanas koordinēšana un jaunu partnerību un saprašanās memorandu ar publiskā un privātā sektora dalībniekiem apstiprināšana.

Kādēļ nolēmāt pieteikties Pilsētu mēru pakta balvai “Pilsēta uzmanības centrā”?

Piedalīšanās Pilsētu mēru pakta konkursā administrācijai bija iespēja pievērst uzmanību līdzšinējam veikumam un uzlabot sava plāna uzticamību un ietekmi. Kad ieguvām šo balvu, daudzi vietējie dalībnieki un pašvaldību departamenti beidzot noticeja šī rīka nozīmīgumam un izvirzīja kopējus mērķus, kuru pamatā ir ilgtermiņa skatījums.

Kādu jūs redzat Paduju 2050. gadā?

Administrācija ir sev izvirzījusi godkārtīgus mērķus: līdz 2030. gadam samazināt klimata pārmaiņu izraisītas emisijas savā teritorijā par 55 % un līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitāti. Šī uzdevuma veikšanā ir iesaistīta pašvaldība un visi vietējie publiskā un privātā sektora dalībnieki, tostarp iedzīvotāji. Klimatneitralitāte ir izvēle, kas ietekmēs visas ekonomikas nozares un tiks iekļauta visos pašvaldības plānos un noteikumos. Daži piemēri ir Pilsētvides plāns, Zaļais plāns un Pilsētvides plāns ilgtspējīgai mobilitātei, kas ir izstrādes posmā un kurā tiks iestrādātas ilgtspējības pamatnostādnes, kuru mērķis ir samazināt enerģijas patēriņu un uzlabot pašvaldības noturību.

Šī "Słucham i rysuję" veidotā ilustrācija tika piedāvāta Padovas pilsētai, kas 2021. gadā tika izraudzīta par "Pilsētas mēru pakta - Eiropas balvas" uzvarētāju. [Noklikšķiniet, lai lejupielādētu attēlu HD formātā!](#)

Plāns ir sadalīts 116 darbībās, kas aptver sešas tēmas:

- atjaunīgo resursu veicināšana;
- publisko un privāto ēku efektivitāte;
- tīklu un infrastruktūras ilgtspējīga apsaimniekošana;
- vidi saudzējošu mobilitātes pakalpojumu un vietējā sabiedriskā transporta stiprināšana;
- zemo oglekļa emisiju ekonomikas konsolidēšana;
- iekļaujošas un noturīgas pilsētas plānošana.

Mērķis ir darbietilpīgs. Lai sasniegtu klimatneitralitāti līdz 2050. gadam, pilnībā jāpārveido tas, kā tiek ražotas preces un piedāvāti pakalpojumi, krasi jāmaina ar patēriņu saistītās izvēles, jādzīvo energoefektīvākos mājokļos, kas spēj saražot nepieciešamo enerģiju no atjaunīgiem avotiem, un jāizmanto transports, kam ir zema ietekme uz vidi, vai viedas un koplietojamas mobilitātes sistēmas. Pašvaldības administrācija strādā pie visu šo aspektu īstenošanas.